

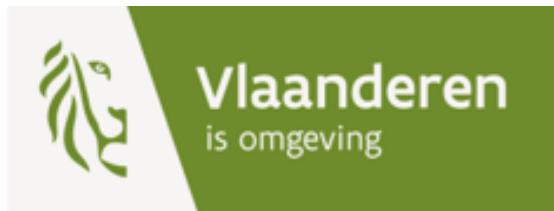
Decarbonisatie van transport

Het tweede Europese mobiliteitspakket

CCIM Stakeholders Dialoog

25 januari 2018

Saar Van Hauwermeiren (Departement Omgeving, Vlaamse Overheid)
en Olivier Brahy (FOD Mobiliteit en Vervoer)

Inhoud

- I. Inleiding: uitdagingen van transport in het kader van de klimaatdoelstellingen
- II. De Europese Strategie Emissiearme Mobiliteit en de mobiliteitspakketten
- III. Tweede Mobiliteitspakket 'Clean Mobility Package'

I. Uitdagingen

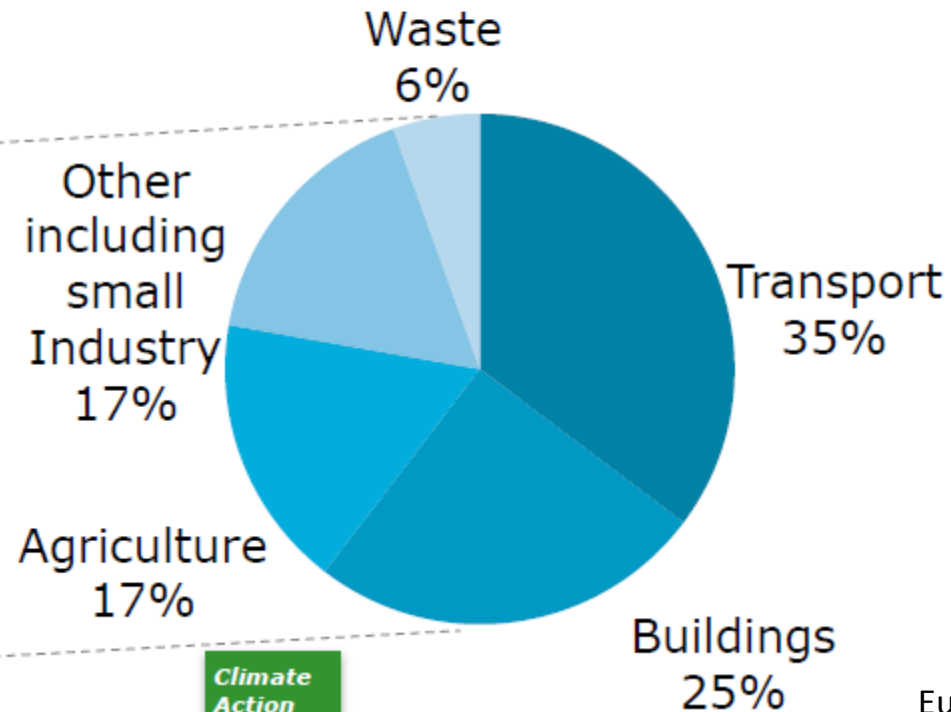
Transportemissies binnen non-EU ETS

**Total GHG emissions
in the EU**

**Non-EU
ETS
(60%)**

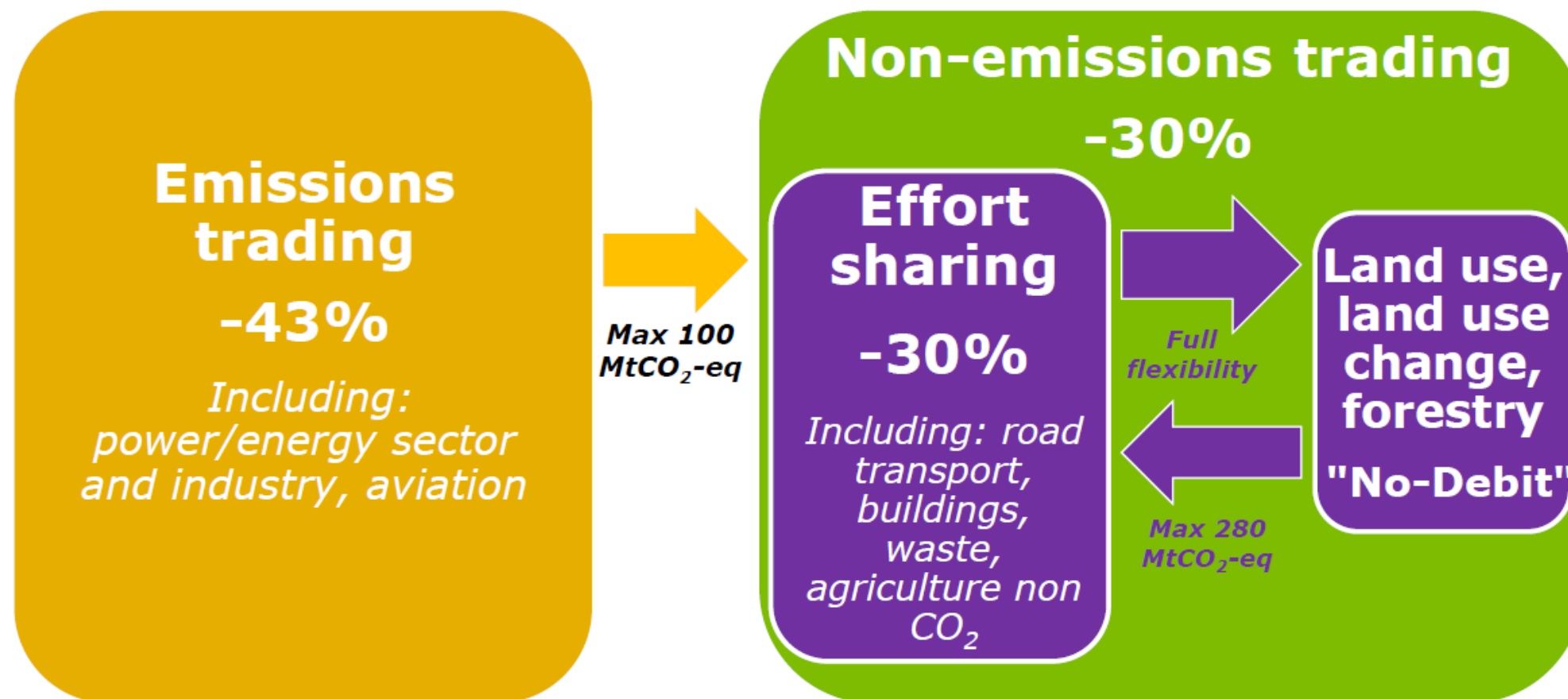
**Share of non-ETS
emissions**

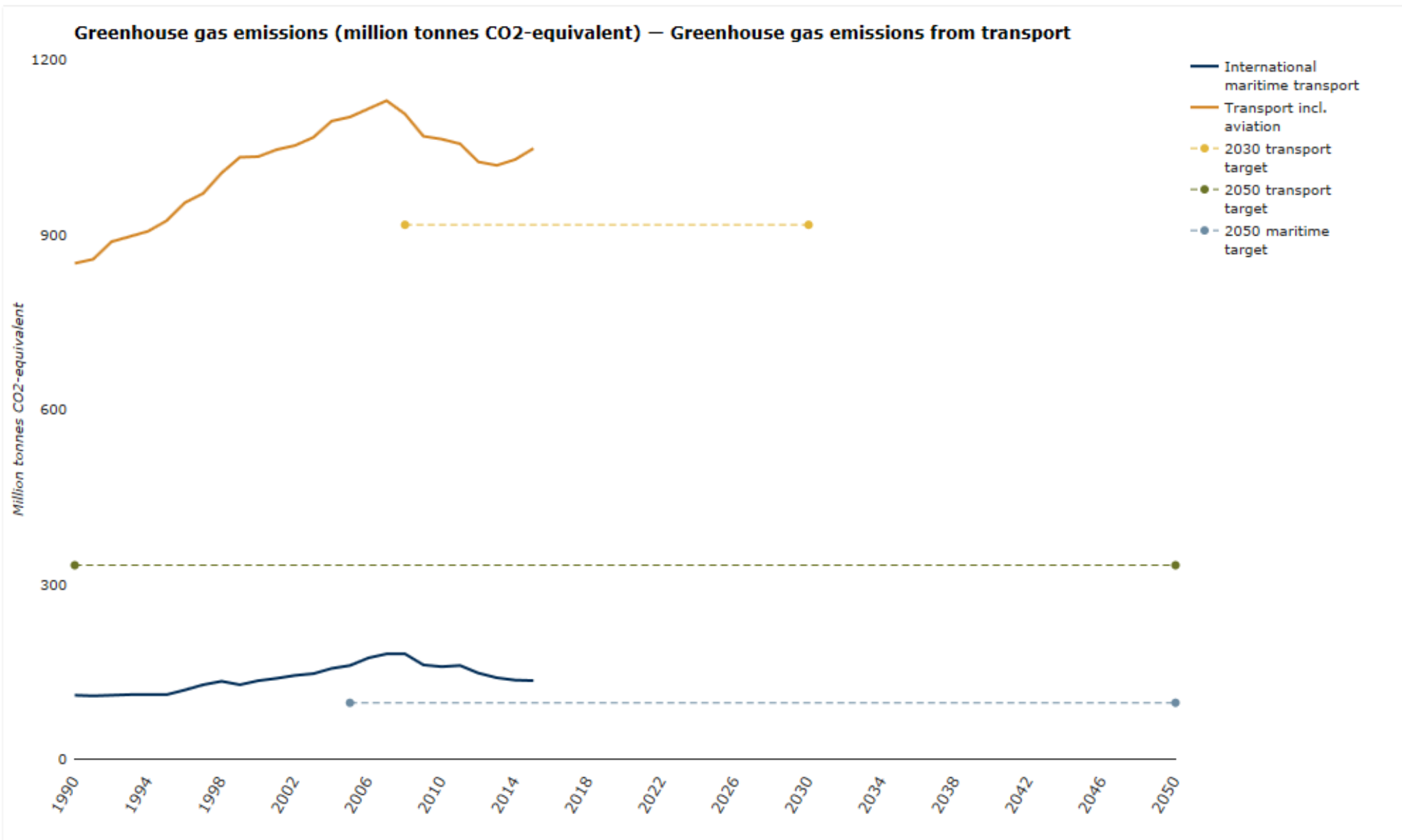
*Climate
Action*

Doelstellingen 2030 transport - Effort Sharing

Algemene doelstelling -40% tegen 2030.

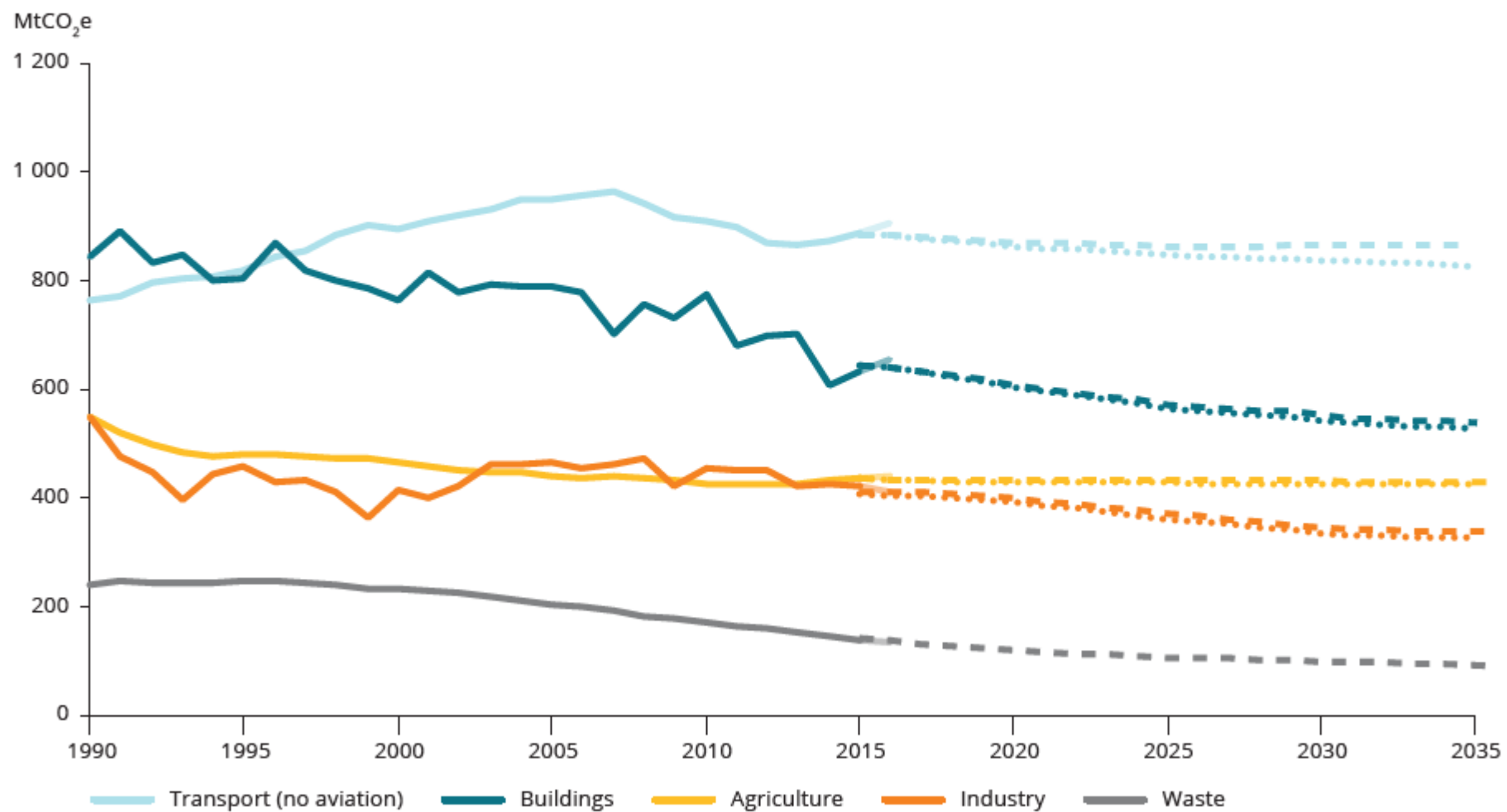

- ❑ BKG-emissies van de EU transportsector gaan **sinds 2014 terug in stijgende lijn** – ook negatieve trend voor België
- ❑ Ondanks een vermindering van de BKG-emissies tussen 2008 en 2013 liggen ze **nu 25% hoger dan in 1990** (cijfers 2016).
- ❑ **In totale BKG-emissies:** vervoer is verantwoordelijk voor **kwart van** in Europa + belangrijkste oorzaak van slechte luchtkwaliteit in steden/impact gezondheid.
- ❑ Alle prognoses wijzen erop dat de vervoersactiviteiten in Europa nog zullen toenemen. Tussen 2010 en 2050 zou het passagiersvervoer met 42% aangroeien, het goederenvervoer met 57%, de luchtvaart met 125%.

EEA, Transport and Environment Reporting Mechanism (TERM), 2017.

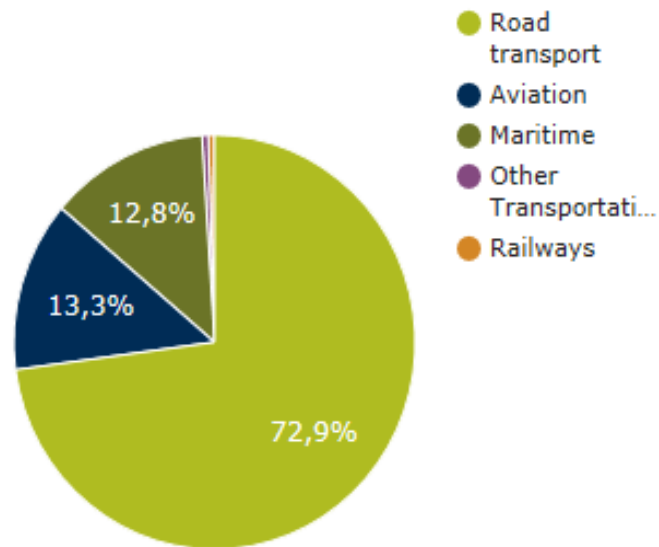
Figure 2.4 Greenhouse gas emission trends and projections under the scope of the Effort Sharing Decision, 1990-2030

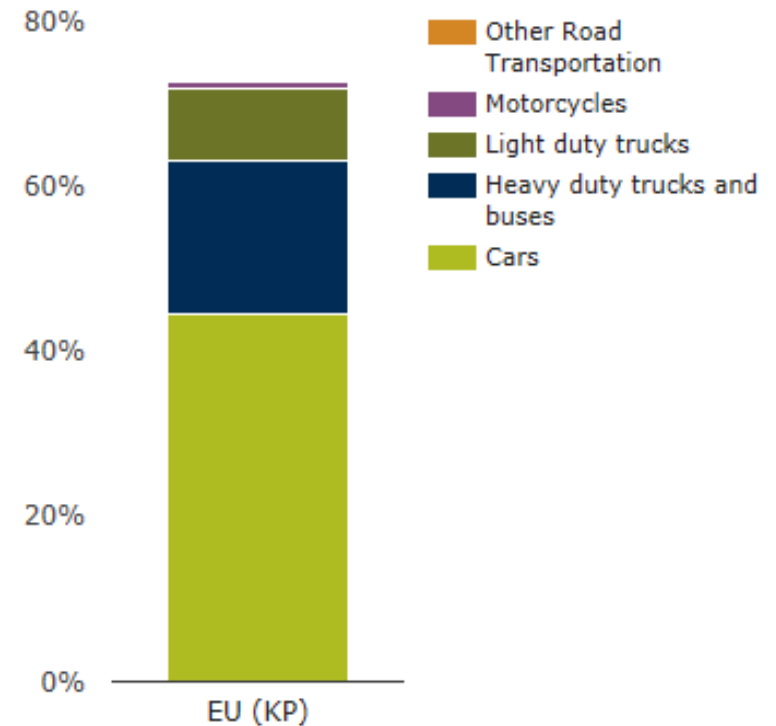
- De transportsector staat voor enorme uitdagingen. In vergelijking met andere non-ETS sectoren zijn de evoluties en de projecties rond broeikasgasemissies voor de transportsector zorgwekkend (zie o.m. laatste rapporten EEA en COM). Deze trend geldt ook voor België.
- Risico: vooruitgang rond emissiereductie in andere sectoren wordt teniet gedaan door stijgende emissies van transport
- EU dreigt zo haar algemene doelstellingen voor emissiereducties niet te halen
 - Er zullen meer maatregelen nodig zijn om de trend te keren- bijsturing beleid
 - Coherentie in het beleid zal belangrijk aandachtspunt moeten zijn – maatregelen moeten elkaar versterken- geïntegreerde planning- governance
 - Aandacht wegtransport

Wegtransport alleen is verantwoordelijk voor bijna **73% van alle BKG-emissies van transport**. Hiervan komt 44% van personenwagens, 18,8% van HDV.

EU (KP) – Share of transport GHG emissions

Road transport – Share of transport GHG emissions

II. Europese strategie emissiearme mobiliteit

- ❑ Sterke focus op wegtransport gezien belangrijk aandeel in transportemissies
- ❑ COM (2016). Kader voor de opeenvolgende maatregelenpakketten in 2017-2018 met wetgevende en niet-wetgevende initiatieven.
- ❑ Afzonderlijke dossiers worden behandeld in verschillende Raadsfilières (transport, energie, leefmilieu, competitiviteit,..) afhankelijk van het dossier. Onder Ests, BG en AT VZP.
- ❑ Doel:
 - *Tempo van omschakeling naar emissiearme mobiliteit verhogen door groot aantal maatregelen*
 - *Tegen 2050 moeten de broeikasgasemissies van vervoer ten minste 60% lager zijn dan in 1990 en er moet een duidelijke trend zijn naar een volledig emissievrij vervoer*
 - *De uitstoot van schadelijke luchtverontreinigende stoffen moet onverwijld drastisch worden verlaagd*
 - *Klimaatovereenkomst Parijs en Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling*
- ❑ **3 sporen: (1) efficiënte vervoerssystemen, (2) alternatieve energie, (3) emissiearme voertuigen**

Spoor 1: Een efficiënter vervoersysteem

- Eerlijkere en efficiënte prijsstelling, toepassing vervuiler en gebruiker betaalt principe – bv. herziening Eurovignet Richtlijn
- Bevorderen multimodaliteit, o.a. omschakeling naar emissiearmere vervoerswijzen zoals binnenscheepvaart en spoorwegvervoer
- Optimaliseren van regelgeving rond gecombineerd vervoer
- Bevorderen realisatie van trans-Europese vervoersnetwerk
- Digitale mobiliteitsoplossingen

Spoor 2: Alternatieve energie voor vervoer

- Vervoer is momenteel nog voor ongeveer 94% van energiebehoeften afhankelijk van fossiele brandstoffen
- Omschakeling naar alternatieve energie versnellen (afhankelijk van vervoerswijze)
- Uitbouw oplaad- en onderhoudsinfrastructuur voor elektrische voertuigen en tankstations voor alternatieve brandstoffen
 - Lidstaten moeten beleidskaders ontwikkelen
 - EU-steun voor projecten
- Aandacht voor duurzaamheidskader biobrandstoffen – link RHE

Spoor 3: Emissiearme en emissievrije voertuigen

- Nieuwe CO2 emissienormen voor auto's en bestelwagens voor de periode na 2020
- Ondersteuning van deze pijler door ontwikkeling nieuwe generatie elektrische batterijen in Europa
- Betere technische controles van voertuigen (nieuwe tests voor emissies in reële rijomstandigheden, nieuw kader rond typegoedkeuring)
- Strategie rond CO2-normen voor vrachtwagens, bussen en touringcars na 2020: eerst verordening monitoring en rapportage, nadien wetgevend voorstel normen.
- Betere informatie aan consument via etikettering
- Aanpassen regels inzake overheidsopdrachten
- Afschaffen tegenstrijdige fiscale maatregelen in lidstaten die emissiearme mobiliteit ontmoedigen

Mobiliteitspakketten

3 pakketten met maatregelen om deze strategie te realiseren:

☐ **1ste pakket 'Europe on the Move' (COM, mei 2017)**

⇒ 8 wetgevende initiatieven waarvan belangrijkste milieurelevante:

- Voorstel verordening rond slimme tolheffing (herziening Eurovignet Richtlijn)
- Voorstel verordening monitoring en rapportering CO2 emissies HDV

☐ **2de pakket : 'Clean Mobility Package' (COM, november 2017)**

☐ **3de pakket : aangekondigd mei 2018**

- Wetgevend voorstel voor de CO2 normering voor HDV
- (Herziening verordening MRV BKG-emissies maritiem vervoer)

Stavaza proces dossiers 1ste pakket

❑ Voorstel verordening rond slimme tolheffing:

- **Ests VZP:** bespreking tijdens 4 vergaderingen van de WP Land Transport
- Raad Transport 5 december 2017: beleidsdebat i.k.v. voortgangsevaluatie pakket
- Interpretaties rond toepassing PPP, gebruik van opbrengsten, uitbreiding scope, de voordelen afstand gebaseerd systeem,...
- **BG VZP:** geen Raadsconclusies verwacht, wel voortgangsrapport

❑ Voorstel verordening monitoring en rapportering CO2 emissies HDV:

- **Ests VZP:** verschillende vergaderingen in WP Environment
- Discussies o.m. over publieke beschikbaarheid van bepaalde data
- Laatste WP Environment 4/12/2017, compromistekst
- Op Coreper 15/12/2017 mandaat voor Raad vastgelegd
- **BG VZP:** trilogie met het oog op 1ste lezingsakkoord
- Stemming ENVI EP 25 januari 2018
- Plenaire EP goedkeuring voorzien begin februari 2018

Resolutie EP over de strategie

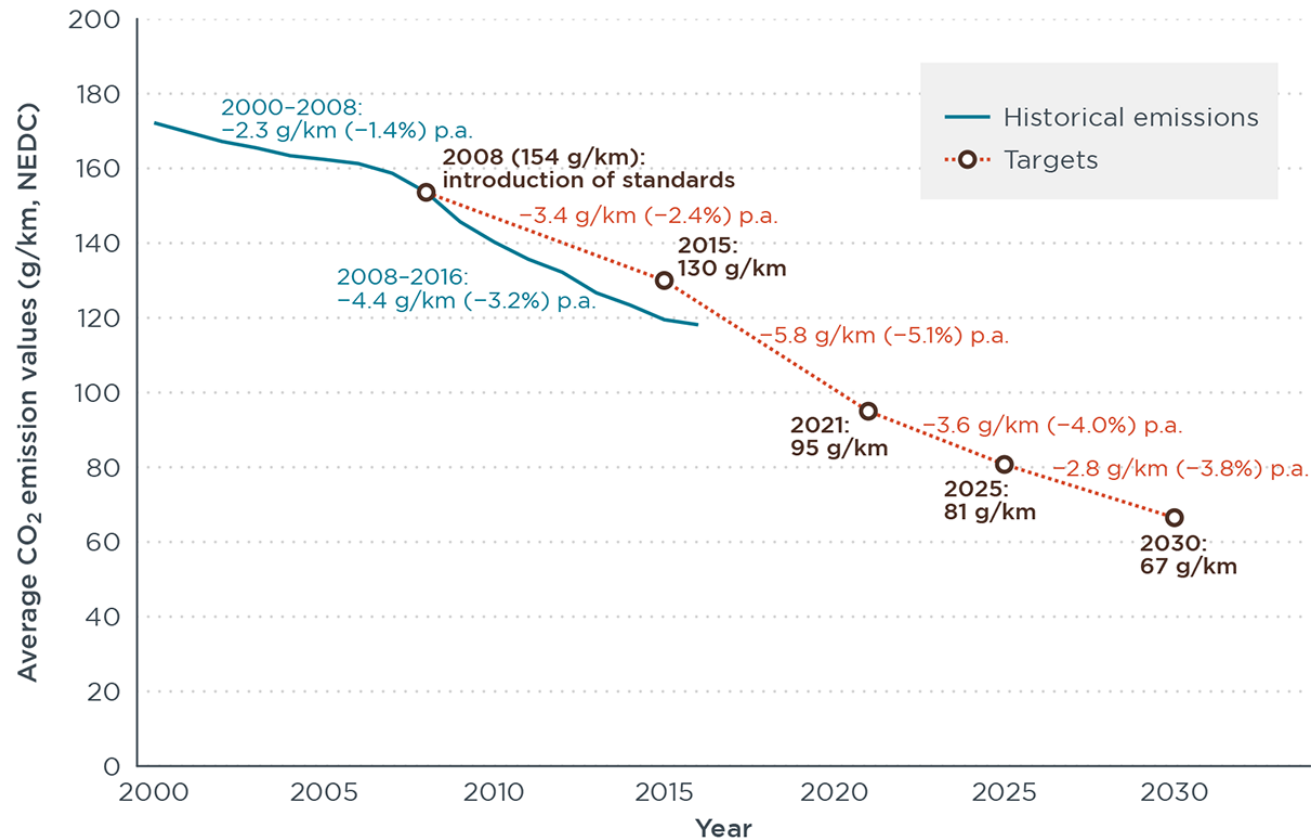
- ❑ December 2017 - Rapport op eigen initiatief, niet bindend.
- ❑ EP verwelkomt de strategie en wijst op het belang van o.m. :
 - Modal shift vereist investeringen in publiek transport en multimodaliteit.
 - Beter toezicht en controle door EU na dieselgate (intussen akkoord Raad-EP Verordening typegoedkeuring en markttoezicht december 2017).
 - Phase-out van eerste generatie biobrandstoffen met hoog ILUC risico.
 - Phase-out van directe en indirecte subsidies voor fossiele brandstoffen tegen 2020.
 - Vraagt ambitieus actieplan voor de uptake van EV en aanbevelingen van COM voor de implementatie van fiscale incentives voor ZEV en LEV.
 - Eerlijke beprijzing, duidelijkere prijssignalen: PPP, UPP.
 - Versterken van EU-cofinanciering voor duurzame transportprojecten (EFSI, TEN-T), CEF.
 - Meer ondersteuning voor steden om gezamenlijke aanbestedingen te doen voor emissiearme mobiliteit.
- ❑ Sectorale aanbevelingen voor verschillende transportmodi.

III. Clean Mobility Package

- Révision des normes d'émissions de CO2 des véhicules légers
- Révision de la Directive *Véhicules propres*
- Plan d'action pour soutenir le déploiement de l'infrastructure en carburants alternatifs
- Révision de la Directive *Transport combiné*
- Proposition de Directive relative aux liaisons en bus
- The Battery Initiative

Post-2020 CO₂ standards for Cars and Vans

- ❑ 2025 : - 15 % par rapport à 2021
- ❑ 2030 : - 30 % par rapport à 2021

ICCT, 9 November 2017.

Post-2020 CO₂ standards for Cars and Vans

- ❑ Pas de quota mais des benchmarks accompagnés de crédits (5 % max) :
 - 2025 : ≥ 15 % de BEV et PHEV (< 50 g CO₂/km)
 - 2030 : ≥ 30 % de BEV et PHEV (< 50 g CO₂/km)

- ❑ Monitoring des émissions en conditions réelles.

- ❑ Révision possible de la moyenne des émissions spécifique à chaque constructeur si déviation observée.

- ❑ Pénalité de 95 €/g/véhicule.

Post-2020 CO₂ standards for Cars and Vans

☐ Stavaza :

- PDCE EE : présentation de la proposition.
- PDCE BG : deux WP's en janvier (première lecture de l'IA et de la proposition).

☐ Points d'attention BE :

- Lettre conjointe **BE/LU/AT/NL/PT/IE/SL** revendiquant notamment min. - **40 % en 2030**.
- Paramètre d'utilité : est-il toujours pertinent?

Clean Vehicles Directive

- ❑ Objectifs : promotion de véhicules de transport routier propres et économes en énergie dans le cadre des marchés publics.
- ❑ Révision en parallèle de l'introduction de nouvelles normes d'émissions de CO₂ pour les véhicules légers.
- ❑ Scope : outre l'achat de véhicules, le champ d'application est élargi au crédit-bail, à la location et à la location-achat.

Clean Vehicles Directive

- ❑ Définition : introduction d'une définition pour les « véhicules propres » distinguant les véhicules légers et les véhicules lourds.

Vehicle categories	2025		2030	
	CO ₂ g/km	RDE (% of NTE* limits)	CO ₂ g/km	RDE (% of NTE limits)
M1	25	80 %	0	n.a
M2	25	80 %	0	n.a
N1	40	80 %	0	n.a
M3, N2, N3	Electricity (used for a relevant part of the operational use of the vehicle), hydrogen, natural gas including biomethane, in gaseous form (compressed natural gas (CNG)) and liquefied form (liquefied natural gas (LNG))			

Clean Vehicles Directive

- ❑ Objectifs minimaux en matière de marchés publics spécifiques à chaque MS :

Belgium	2025	2030	remarks
LDV	35 %	35 %	BEV = 1 (P)HEV, FC, CNG = 0,5
Trucks	10 %	15 %	BEV + bio-methane = 1 (P)HEV, FC, C(L)NG = 0,5 except target > 50 %
Buses	50 %	75 %	

Clean Vehicles Directive

- ❑ Reporting : obligation pour le MS de remettre un rapport triennal à la Commission dès 2026 (+ rapport intermédiaire en 2023).

- ❑ Stavaza :
 - PDCE EE : présentation de la proposition.
 - PDCE BG : pas de suivi (report sous PDCE AT).
 - BE : première réunion du réseau d'experts BE en décembre 2017 ; prochaine réunion prévue en mars 2018.

Alternative Fuel Infrastructure

- ❑ Total estimé des besoins : 5,2 milliards € d'ici 2020 et 16 à 22 milliards € supplémentaires d'ici à 2025.
- ❑ Présentation des *National Policy Frameworks* (voir dia suivante).
- ❑ Actions phares (en matière d'aide à l'investissement) :
 - **Recontres bilatérales** entre la Commission et chaque MS dès novembre 2017 afin d'examiner l'ambition des cadres nationaux, les besoins d'investissements et d'évaluer les opportunités offertes par les différents mécanismes de financement.
 - **Accélération** du déploiement des véhicules fonctionnant avec des carburants alternatifs et des infrastructures correspondantes.
 - **Encouragement** à exploiter les opportunités de projets communs et de financements innovants.
 - La Commission va intensifier son soutien à hauteur de **800 millions €**.
 - Soutien spécifique aux actions menées dans les **zones urbaines**.
 - ...

Alternative Fuel Infrastructure

□ *National Policy Framework: tabular overview BE*

Fuel / transport mode / targets year	AF Vehicles / Vessels				Publicly accessible AF Infrastructure					Measures	
	Current situation (from EAFO March 2017)	Future Estimate	Future share (%)	Estimate reached (%)	Current situation (from EAFO March 2017)	Target	Target attainment (%)	Sufficiency (Index / Assessment)		Score	Comprehensive-ness
								Current	Future		
Electricity / vehicles / 2020	21,102	86,641	1.30	24.4	1,715	8,324	20.6	12.30	10.40	M	c
CNG / vehicles / 2020	4,285	42,581	0.62	10.1	58	333	17.4	61.40	127.90	M	n
LNG / heavy duty vehicles / 2025	40				2	2-14*	14		(OK)	L	n
LNG / seagoing ships / 2025					3	>=4	~50		OK	M	n
LNG / inland waterway vessels / 2030					0	2	0.0		(OK)	L	n
H2 / vehicles / 2025	21				3	22*	13.6		OK	L	c
LPG / vehicles	42,000				509					X	-

* - 2020

To be continued... with a special stakeholder dialogue

“Transport facing the climate challenge: which EU and INT strategies and regulations?”

12 March 2018

(date to be confirmed – same place)

Interfederal initiative from the Belgian Transport & Environment administrations

See you there!